

**UCHWAŁA NR XIV/111/2020
RADY GMINY GIBY**

z dnia 10 czerwca 2020 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Giby na lata 2020-2025.

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818, 2473) i art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) uchwala się, co następuje: § 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Giby na lata 2020 – 2025 stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Giby.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Cezary Jan Czarniewski

Załącznik do uchwały Nr XIV/111/2020
Rady Gminy Giby
z dnia 10 czerwca 2020 r.

***STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY GIBY
NA LATA 2020 - 2025***

WSTĘP

Przygotowanie strategii jest próbą rozpoznania, a zarazem formowania przyszłości. Powinna być traktowana jako dobro wspólne mieszkańców gminy, a jej formułowanie i wdrażanie powinno być procesem społecznym. Zarówno wiedza jak i rozpoznanie i wybór celów są zmienne. Nawet jeśli cele zostały wybrane prawidłowo, to ich osiągnięcie otwiera kolejne horyzonty, a zmienny w czasie układ uwarunkowań stwarza nowe i wymagające odpowiedzi wyzwania. Dokument ten musi więc być poddawany okresowej weryfikacji i modyfikacjom. Strategia powinna więc być dokumentem otwartym.

Przeobrażenia gospodarcze i społeczne w Polsce mają bezpośredni wpływ na zmianę warunków życia współczesnego człowieka. Ogromny postęp w każdej dziedzinie życia społecznego wymaga od niego nadążania za rosnącym tempem zmian, przystosowania się do coraz większych wymagań edukacyjnych, społecznych i zawodowych, większego poczucia odpowiedzialności za swoje życie i integracji ze środowiskiem. Nie zawsze jest to łatwe i zależne od jednostki, dlatego coraz częściej mamy do czynienia z występowaniem różnego rodzaju kryzysów. Przejawiają się one wzrostem stopy bezrobocia, pogorszeniem warunków bytowych ludności i zwiększeniem strefy ubóstwa.

Istniejące zagrożenia powinny być dostrzegane i uwzględniane w polityce społecznej i gospodarczej państwa. Winna ona zapobiegać przede wszystkim kryzysom gospodarczym, ograniczać ich negatywne skutki oraz rozwiązywać kwestie społeczne, w tym szczególnie dotyczące bezrobocia i związanej z nim sfery ubóstwa.

Gmina Giby jest położona w wysuniętym na północny wschód zakątku Polski. Bardzo ważnym atutem jest jej położenie geograficzne, jak również olbrzymie bogactwo w postaci przepięknych, czystych jezior, lasów i rzek. Powietrze jest czyste, sprzyjające rozwojowi agroturystyki. Brak dużych zakładów przemysłowych na terenie gminy z jednej strony jest korzystny dla rozwoju turystyki, lecz jednocześnie powoduje, że istnieje tu dość duże bezrobocie. Rośnie liczba osób potrzebujących pomocy zarówno finansowej jak i innej np. usługowej, ponieważ społeczeństwo naszej gminy jest społeczeństwem starzejącym się. Ogromną więc rolę w rozwiązywaniu problemów naszej społeczności odgrywa pomoc społeczna.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Giby nakreśliła zadania, które są wyzwaniem dla całej społeczności, wymagają aktywnego włączenia się lokalnej społeczności do ich realizacji. Rozszerza to możliwość pozyskania funduszy zewnętrznych niezbędnych do realizacji zamierzonych celów w zakresie polityki społecznej gminy.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych skupiona jest również na rozszerzaniu i pogłębianiu form pomocy socjalnej, współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej, w zakresie edukacji, polityki zdrowotnej, opieki nad osobami starszymi i samotnymi, a jednocześnie na podniesieniu prestiżu i znaczenia rodziny oraz kontaktów sąsiedzkich. Wszystkie wymienione czynniki są mocnym i nieodzownym fundamentem do budowania w szerokim pojęciu integracji społecznej.

PROCES TWORZENIA STRATEGII

Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.) nakłada na gminy obowiązek opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Występowanie różnych problemów społecznych w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości, a są to m.in.:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277);
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r., poz. 426 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688 z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 176);
5. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz. 852 z późn. zm.);
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218);
8. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.);
9. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821).

Cel opracowania:

Strategia rozwiązywania problemów społecznych to uogólnione, stosunkowo trwałe i często – choć nie zawsze – realizowane w toku działalności prowadzonej – przez wyspecjalizowane organizacje, wzory interwencji społecznych. Nazywamy je strategiami dlatego, że odwołują się one do społecznie podzielanych poglądów o przyczynach czy źródłach powstawania rozmaitych problemów społecznych, a także właściwych środkach zaradczych i w ten sposób organizują zbiorową działalność.

Strategia ma być dokumentem zwiększającym wiarygodność gminy wobec partnerów zewnętrznych, a tym samym sprzyjać pozyskiwaniu nowych partnerów i środków na realizację zaplanowanych działań. Planowanie strategiczne przyczynia się również do przygotowania społeczności lokalnej do nadchodzących zmian. Istotnym jest także fakt, że dokument ten daje szerokie możliwości promocji gminy.

Etapy przyjęte do opracowania strategii

I. Charakterystyka istniejącej sytuacji na terenie gminy.

1. Analiza problemów gminy Giby
2. Mocne strony gminy
3. Słabe strony gminy
4. Szanse
5. Zagrożenia
6. Analiza problemów gminy Giby
7. Mocne strony gminy
8. Słabe strony gminy
9. Szanse
10. Zagrożenia
11. Wybór obszarów priorytetowych

II. Określenie wizji.

III. Określenie celów.

1. Strategicznych
2. Operacyjnych
3. Zadania i działania

Pierwszym etapem budowy strategii była szczegółowa i wnikliwa charakterystyka istniejącej sytuacji w gminie. Dokonano analizy danych dotyczących obszaru, ludności, gospodarki, walorów środowiska Gminy Giby oraz sfery społecznej. Analizie poddane zostały różne obszary oraz aspekty mające wpływ na politykę społeczną. Drugi etap, to opracowanie wizji przyszłości gminy, czyli sformułowanie i skonkretyzowanie celów strategicznych. Trzeci etap, to realizacja wytyczonych celów, poprzez opracowanie konkretnych programów, wynikających z założeń strategii. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem długofalowym, perspektywicznym, zawierającym jednocześnie priorytety i narzędzia realizacji, które w najbliższych latach, przyczynią się do rozwoju społecznego gminy. Strategia podlegać będzie aktualizacji i modyfikacji. Sformułowane w ten sposób założenia i zastosowana metodologia, ma zapewnić wsparcie procesu rozwiązywania problemów społecznych zarówno przez lokalne instytucje, jak również grupy społeczne, a realizacja przyjętych założeń przyniesie długofalowe efekty.

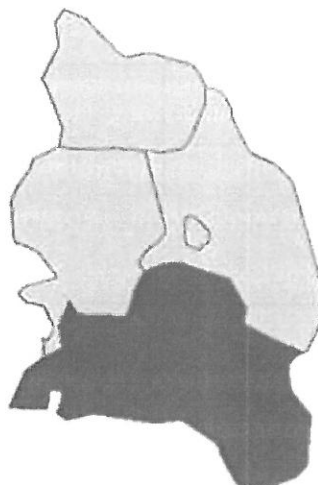
DIAGNOZA ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO

1.1. Charakterystyka gminy

Gmina Giby położona jest w północno – wschodniej części Polski w województwie podlaskim. Od północy graniczy z gminą Sejny, od zachodu z gminą Krasnopol, od południa z gminą Płaska. Wschodnią granicę gminy tworzy granica z Białorusią i Litwą. Obszar gminy zajmuje 324 km², co stanowi około 36 % powierzchni powiatu sejneńskiego. Znaczną powierzchnię gminy stanowią lasy, użytki rolne, rzeki, jeziora, bagna. Jej południową część stanowią malownicze obszary Puszczy Augustowskiej. Część gminy Giby leży w granicach Wigierskiego Parku Narodowego.

Na strukturę administracyjną gminy składa się 27 sołectw.

Wykres 1. Powierzchnia Gminy Giby na tle innych gmin Powiatu Sejneńskiego.

1.2. Sytuacja demograficzna

Na terenie Gminy Giby znajduje się 29 wsi (27 sołectw), zamieszkałych przez 2778 mieszkańców, w tym 1398 kobiet i 1380 mężczyzn.

Tab.1 Ludność gminy w latach 2016 – 2019

Lata	PŁEĆ		Ogółem
	kobiety	mężczyźni	
2016	1425	1388	2813
2017	1422	1377	2799
2018	1389	1363	2752
2019	1398	1380	2778

źródło: Ewidencja ludności

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli liczba ludności w gminie Giby ma tendencje spadkowe, dotyczy to w równym stopniu kobiet jak i mężczyzn.

Tab. 2 Liczbowe zestawienie mieszkańców według kategorii wiekowych

Przedział wiekowy w latach	Liczba mieszkańców
0 - 6	141

7 - 15	205
16 - 19	107
20 - 60	2049
Powyżej 60	189
Razem:	2691

źródło: Ewidencja ludności

Tab. 3 Podział wiekowy na kobiety i mężczyzn

Przedział wiekowy w latach	Kobiety	Mężczyźni
0 - 6	74	67
7 - 15	101	104
16 - 19	61	46
20 - 60	996	1053
Powyżej 60	122	67

źródło: Ewidencja ludności

Tab. 4: Liczba zgonów i urodzeń

Lata	Liczba urodzeń	Liczba zgonów
2016	30	41
2017	32	42
2018	34	38
2019	28	26

źródło: Ewidencja ludności

Analizując powyższe dane można stwierdzić, iż przyrost naturalny jest niski, od kilku lat rejestruje się więcej zgonów niż urodzeń.

1.3. Sytuacja gospodarcza

Gmina Giby jest gminą typowo rolniczą. Średnia wielkość gospodarstwa wynosi około 7,20 ha. Są to gospodarstwa typu farmerskiego, w których prowadzona jest hodowla trzody i produkcja mleka. Grunty rolne w większości są we władaniu rolników indywidualnych. Wykorzystanie powierzchni gminy kształtuje się następująco:

- rolnicza przestrzeń produkcyjna stanowi ok. 60% powierzchni, na której przeważają gleby czwartej i piątej klasy bonitacyjnej;
- 27% zajmują lasy, spośród których największy kompleks stanowi fragment Puszczy Augustowskiej. W drzewostanach dominuje sosna, gatunkami uzupełniającymi są świerk, brzoza, olcha i dąb. Kompleksy leśne pełnią ważną funkcję gospodarczą, przyrodniczą i są walorem turystycznym gminy;
- 7% stanowią wody i 6% pozostałe grunty.

W gminie funkcjonuje również drobna działalność gospodarcza, głównie handlowo – usługowa. Zarejestrowanych jest 122 podmiotów gospodarczych. Cechą charakterystyczną gminy jest również bardzo mała gęstość zaludnienia - 9 osób na km². Zabudowa ma charakter rozproszony. Utrudnia to rozwój infrastruktury i zwiększa jej koszty.

1.4. System komunikacyjny

Układ komunikacyjny spełnia istotne znaczenie w rozwoju społecznym i gospodarczym każdej jednostki administracyjnej. Istniejący na terenie gminy Giby przebieg sieci dróg różnych kategorii zapewnia połączenia z głównymi ośrodkami w regionie.

Podstawową sieć drogową stanowi:

- ok. 16 km odcinek drogi krajowej prowadzący do przejścia granicznego z Litwą w Ogrodnikach,
- 0,5 km drogi wojewódzkiej,
- 58,2 km dróg powiatowych oraz 155,85 km dróg gminnych.

Przez teren gminy nie przebiegają linie kolejowe.

1.5. System wodociągowo-kanalizacyjny

Zaopatrzenie w wodę odbywa się z ujęcia wody w Gibach. Ponadto mieszkańcy korzystają z zakładowych ujęć wody oraz indywidualnych studni. Łączna długość sieci wodociągowej wynosi ponad 103,3 km, z której korzysta 676 gospodarstw domowych. Pomimo znacznego postępu w tym obszarze w ciągu ostatnich lat, w dalszym ciągu konieczne

są działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie zapewnienia mieszkańcom wody o odpowiednich parametrach.

Znacznie gorzej wypada ocena gospodarki ściekowej. Gmina nie posiada bowiem komunalnej oczyszczalni ścieków ani kanalizacji sanitarnej. Nieczystości płynne dowożone są do oczyszczalni ścieków w miejscowości Marynowo w gminie Sejny, której właścicielem jest Urząd Miasta Sejny.

1.6. Turystyka i przyroda

Obszar gminy charakteryzuje się wysokim stopniem walorów estetycznych krajobrazu oraz unikalnej fauny i flory. Pod względem ukształtowania jest to obszar pagórkowaty z jeziorami, siecią strumieni i małych rzek. W regionie znajduje się 29 bardzo pięknych jezior. Dodatkowym walorem gminy jest duża ilość bogatych w jagody i grzyby lasów. Gmina Giby jest bardzo atrakcyjna pod względem turystycznym. Czyste powietrze i nieskażona przyroda umożliwiają nie tylko czerpanie zysków z turystyki i agroturystyki, ale i rozwój rolnictwa ekologicznego.

Położenie gminy stwarza szanse na intensywny rozwój sektora turystycznego. Na terenie gminy Giby funkcjonuje wiele gospodarstw agroturystycznych z miejscami noclegowymi, ośrodki turystyczne, 2 stacje wodne oraz kilka pól namiotowych. Baza noclegowa na terenie gminy ma wysoki standard, dlatego też jednym z podstawowych elementów rozwoju turystyki powinny być działania zmierzające do zwiększenia atrakcyjności tego terenu poprzez budowę nowych obiektów wraz z całym zapleczem rekreacyjnym.

1.8. Edukacja

Liczba szkół w gminie na przestrzeni lat 2016 – 2020 uległa zmianie, z uwagi na spadek liczby uczniów na terenie gminy, zlikwidowano 2 szkoły podstawowe. Obecnie w gminie Giby funkcjonuje 1 szkoła podstawowa w Gibach (z trzema oddziałami przedszkolnymi) oraz oddział przedszkolny w Karolinie. Łącznie uczęszcza tam 195 uczniów i przedszkolaków. Na terenie gminy nie funkcjonują szkoły ponadgimnazjalne i ponadpodstawowe, a więc nasi uczniowie kontynuują naukę w szkołach średnich w mieście Sejny bądź w innych bardziej odległych miejscowościach.

Tab. 5 Kadra pedagogiczna

Stopień awansu zawodowego nauczycieli	Liczba nauczycieli
---------------------------------------	--------------------

dplomowany	18
mianowany	7
kontraktowy	0
stażysta	1
Ogółem liczba nauczycieli	26

źródło: Sprawozdanie Systemu Informacji Oświatowej

Jak wynika z powyższej tabeli posiadamy wykształconą i doświadczoną kadrę pedagogiczną, która jest odpowiedzialna za zapewnienie prawidłowego kształcenia i realizację programów nauczania w szkołach.

1.9. System opieki zdrowotnej

Opieka zdrowotna jest jednym z bardzo ważnych czynników życia społecznego. Świadomość zdrowotna mieszkańców, wczesna profilaktyka w zakresie chorób najczęściej występujących na naszym terenie jest warunkiem zdrowego i wydolnego społeczeństwa. Wykształcenie prozdrowotnych zachowań, zdrowych nawyków, właściwego odżywiania powinno mieć miejsce już od najmłodszych lat, to uchroniłoby nas w dużym stopniu przed chorobami cywilizacyjnymi.

Na obszarze gminy Giby jest - 1 obiekt służby zdrowia – Punkt Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Falmed”, gabinet stomatologiczny oraz Punkt Apteczny. Ponadto mieszkańcy gminy korzystają z bazy szpitalnej i specjalistycznej oraz niepublicznej służby zdrowia w Sejnach. Wiąże się to z pokonywaniem przez pacjentów dużych odległości, utrudniona jest również działalność profilaktyczna. W szkołach nie ma gabinetu lekarskiego i stomatologicznego. W Szkole Podstawowej w Gibach jest pielęgniarka szkolna i okresowo świadczone są usługi stomatologiczne dla uczniów w mobilnym gabinecie stomatologicznym (dentobus).

Na terenie całego powiatu sejneńskiego funkcjonuje 1 szpital, 1 zakład pielęgnacyjno – opiekuńczy oraz 1 dom pomocy społecznej dla kobiet, z których usług korzystają mieszkańcy również naszej gminy.

Problemy zdrowotne naszych mieszkańców nie odbiegają od zachorowań występujących w naszym kraju i są to najczęściej:

- choroby układu krążenia,
- choroby nowotworowe,
- choroby zwyrodnieniowe układu kostnego,
- choroby płuc,
- cukrzyca.

Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży skupia się na prowadzeniu szczepień ochronnych i bilansów zdrowia dzieci oraz na lakowaniu zębów dzieci w wieku 6 lat. Organizowane są akcje profilaktyczne obejmujące swoim zasięgiem całą gminę tj. badania mammograficzne, komputerowe badania wzroku, słuchu. Frekwencja i zainteresowanie tego typu badaniami nie jest duże.

1.10. Bezpieczeństwo publiczne

Nadzór nad porządkiem i bezpieczeństwem na terenie gminy sprawują funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Sejnach.

Najczęściej występującymi zagrożeniami na terenie gminy Giby są:

- brawurowa jazda użytkowników dróg wszelkiego rodzaju pojazdami,
- „jazda po pijanemu”,
- kradzieże i włamania.

Wśród problemów, które wiążą się z bezpieczeństwem najczęściej zgłaszane to:

- brak miejsc, w których młodzież i dzieci w wieku szkolnym mogłyby spędzać czas wolny.

Z informacji otrzymywanych z Komendy Powiatowej Policji w Sejnach wynika, że z ogólnej liczby interwencji na terenie powiatu sejneńskiego w ostatnich latach notuje się wzrost interwencji domowych. Wzrasta też problem przemocy w rodzinie. Dlatego bardzo ważne jest uwrażliwienie mieszkańców na krzywdę drugiego człowieka, nauczanie bezpiecznych zachowań, prawa odmowy i właściwego zachowania się w sytuacjach zagrożenia.

1.11. System pomocy społecznej w Gminie

Codziennemu życiu mieszkańców towarzyszą liczne problemy, które swoim zasięgiem obejmują coraz większą grupę ludzi i coraz młodsze pokolenia. Identyfikacja

problemów społecznych nie jest sprawą łatwą, wymaga dostrzeżenia wielu współzależności, dokonania analizy nie tylko jednostkowych losów mieszkańców lecz także zauważenia pewnych ogólnych trendów i zjawisk dotyczących społeczności gminy. W wyniku przeprowadzonej analizy wyłoniono problemy najbardziej widoczne i mające niekorzystny wpływ na sytuację życiową mieszkańców gminy.

Instytucją, która zajmuje się pomocą społeczną w Gminie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gibach, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Społecznych, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, CARITAS przy parafii Giby.

Liczba rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gibach kształtuje się następująco:

2016 rok - 174 rodzin,

2017 rok - 174 rodzin,

2018 rok - 174 rodziny,

2019 rok - 206 rodzin.

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do pomocy społecznej z tutejszego ośrodka są: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, niepełnosprawność, długotrwała choroba oraz alkoholizm.

Tab. 7 Powody przyznania pomocy przez GOPS Giby w latach 2016-2019

Powód trudnej sytuacji życiowej rodzin korzystających z pomocy	Liczba rodzin			
	2016	2017	2018	2019
Ubóstwo	125	113	107	102
Bezrobocie	84	81	76	74
Niepełnosprawność	45	49	54	46
Długotrwała lub ciężka choroba	38	42	46	45
Bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzenia gosp. domowego - ogółem	44	39	37	34
w tym : rodziny niepełne	13	12	11	10

rodziny wielodzietne	31	27	26	24
Alkoholizm	5	8	7	7
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	0	0	3
Zdarzenia losowe	0	2	2	1

źródło: Dokumentacja GOPS

Tab. 8 Pomoc przyznana przez GOPS Giby w latach 2016-2019

Lata	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin	174	174	174	206
Kwota świadczeń-ogółem	424.682	409.091	389.031	410.497

źródło: Dokumentacja GOPS

2.1. Sytuacja gminy w zakresie problemów społecznych.

W życiu każdej ludzkiej zbiorowości – poczynając od rodziny czy grupy rówieśniczej, na złożonych, nowoczesnych społeczeństwach kończąc – nieustannie pojawiają się trudności naruszające codzienną równowagę i harmonię stosunków między ludźmi. Większość z tych trudności spowodowana jest konsekwencjami rozmaitych zakłóceń organizacji życia zbiorowego i je właśnie określamy mianem problemów społecznych. Ich identyfikacja wymaga ogromnej spostrzegawczości. W wyniku wielopłaszczyznowej analizy wyłowiono najbardziej widoczne problemy, które w sposób niekorzystny wpływają na integrację i sytuację życiową mieszkańców.

Bezrobocie

Bezrobocie jest zjawiskiem polegającym na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i chcących pracować nie znajduje żadnego zatrudnienia. Pojęcie bezrobocia jest bardzo nieprecyzyjne i istnieje wiele różnych metod mierzenia poziomu bezrobocia, każda z nich obciążona w kierunku wyższego bądź niższego bezrobocia.

Coraz ważniejszym czynnikiem decydującym o statusie społecznym jednostki (w tym między innymi sytuacji materialnej rodzin) jest jej miejsce na rynku pracy. Obecność osoby

bezrobotnej w rodzinie zwiększa prawdopodobieństwo popadnięcia w skrajne ubóstwo. Każdy zdrowy, dorosły człowiek powinien znaleźć zatrudnienie w możliwie krótkim czasie i na ogólnie przyjętych korzystnych warunkach.

Ryzyko wystąpienia negatywnych skutków psychospołecznych w sytuacji pozostawienie bez pracy rośnie wraz z przedłużaniem się okresu bycia bezrobotnym. Powiększanie się populacji długotrwale bezrobotnych zaburza mechanizm reprodukcji społecznej. Osoby pozostające przez dłuższy okres bez pracy, to osoby, które nie spełniają wymagań rynku pracy; ich długotrwale pozostawanie bez pracy zmniejsza z każdym tygodniem szansę na zatrudnienie. Postępuje zużycie posiadanych kwalifikacji, wtórne przystosowanie, utrata atrakcyjności dla potencjalnego pracodawcy. Zwiększanie się grupy bezrobotnych świadczeniobiorców oznacza dla pomocy społecznej zarówno ogromny wzrost zadań i wydatków, jak i konieczność dostosowania dotychczasowych form działania do nowych potrzeb; taką efektywną formą pomocy może stać się połączenie możliwości oddziaływań powiatowego urzędu pracy i ośrodka pomocy społecznej, co – w sytuacji, gdy bezrobocie jest dysfunkcją dominującą wśród świadczeniobiorców pomocy społecznej w Gminie Giby - wydaje się być uzasadnione.

Bezrobocie jest zjawiskiem, które dotyka szerokie kręgi społeczne. Skutki, które to powodują, są trudne do oszacowania. Utrata pracy, przejście na zasiłek, z kolei jego utrata i potrzeba korzystania z pomocy społecznej – prowadzi do ubóstwa ze wszystkimi jego konsekwencjami.

Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz zjawiska ze względu na duży stopień tzw. *bezrobocia ukrytego* oraz powszechności „pracy na czarno”. Bezrobocie powoduje, iż standard życia wielu ludzi stale się obniża i rozszerza się obszar patologii społecznej.

Bezrobotnym zgodnie z definicją ustawową jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu. Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia rodzin, wywierając negatywne skutki zwłaszcza w postaci:

- dezintegracji rodziny,
- zmniejszenia siły wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny,
- zwiększenia ryzyka zaistnienia patologii życia społecznego.

Długookresowe bezrobocie ma wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka bezrobotnego oraz jego rodzinę. Jednym z pierwszych skutków utraty pracy jest

obniżenie standardu życia rodziny, także wtedy, gdy otrzymywane są świadczenia rekompensujące płacę. Sytuacja materialna osób dotkniętych bezrobociem zależy od ich standardu życia w czasie trwania zatrudnienia, zwłaszcza od posiadania dóbr trwałego użytku, oszczędności i długów.

Duże znaczenie ma poziom, od którego zaczyna się proces degradacji ekonomicznej i społecznej. W najbardziej dramatycznej sytuacji są rodziny świadczeniobiorców pomocy społecznej, które od dawna korzystały z systemu wsparcia socjalnego z powodu np. niskich dochodów, wielodzietności, niepełnosprawności. Trudności finansowe w takich rodzinach prowadzą do drastycznych ograniczeń wydatków nawet na podstawowe potrzeby.

Bezpośrednim i najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co wręcz wymusza konieczność korzystania z pomocy społecznej. Mniej widoczne, lecz nie mniej zagrażające spójności rodziny są skutki psychologiczne bezrobocia. Bezrobocie powoduje bowiem zmianę sytuacji społecznej i emocjonalnej całej rodziny, zarówno ze znajomymi, jak i z dalszą rodziną. Brak pracy wpływa także niekorzystnie na układ stosunków wewnątrzrodzinnych, przy czym okazuje się, że bezrobocie mężczyzn ma znacznie bardziej negatywne skutki dla rodziny niż bezrobocie kobiet. Bezrobotny mężczyzna doświadcza obniżenia swojej pozycji w rodzinie, utraty autorytetu i silnej frustracji, które powodują sięganie po alkohol, co wśród bezrobotnych staje się zjawiskiem masowym.

Celem planowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gibach działań jest wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy, przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia. Adresatem programu jest grupa osób z terenu gminy Giby, które są podopiecznymi pomocy społecznej i wykazują aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia. Podstawowymi założeniami strategii są:

- ścisła współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Sejnach,
- przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej,
- rozwiązywanie problemu bezrobocia systemowo, czyli z uwzględnieniem pomocy dla rodzin bezrobotnego,
- zabezpieczanie środków finansowych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej na doraźną pomoc materialną osobom bezrobotnym,
- negocjowanie kontraktów określających zasady współdziałania jako podstawa pracy z bezrobotnym klientem.

W zakresie działań planowane jest przeznaczenie środków finansowych pozostających w dyspozycji Ośrodka, w pierwszej kolejności na ochronę dzieci przed skutkami bezrobocia rodziców.

Priorytetem stanie się zapewnienie dzieciom:

- podstawowego wyposażenia do szkoły,
- ciepłego posiłku w szkole.

Pomoc bezrobotnym nie może się ograniczać jedynie do świadczeń finansowych. Szczególną uwagę należy zwrócić właśnie na te osoby, które często nie umieją się odnaleźć w nowej, nietypowej, nie znanej dla nich dotychczas sytuacji i pomóc im to przezwyciężyć również psychicznie. Konieczne jest także prowadzenie intensywnej pracy socjalnej, której celem będzie kształtowanie u bezrobotnych odpowiedzialności za swój los i umiejętności przystosowania się do samodzielnego życia w obecnej rzeczywistości. Szczególny nacisk należy położyć na uczenie się prowadzenia gospodarstwa domowego w nowej sytuacji, racjonalnego gospodarowania ograniczonymi środkami finansowymi.

W ramach tych działań podstawą pomocy stanie się „umowa” zawierana pomiędzy bezrobotnym a Ośrodkiem Pomocy Społecznej określająca zasady współpracy oraz cele, do których należy zmierzać i uzależniając przyznanie pomocy finansowej od zaangażowania bezrobotnego w poszukiwanie pracy.

Alkoholizm i narkomania

Problemy wynikające z picia alkoholu i zażywania narkotyków stanowią obecnie jedną z poważniejszych kwestii społecznych. Zjawisko to ma istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego jak również ogólny stan zdrowia, a także na relacje interpersonalne z rodziną i środowiskiem. Alkoholizm jest to wszelkie spożywanie alkoholu, które wykracza poza miarę tradycyjnego czy zwyczajowego picia. Ze zjawiskiem nadmiernego spożywania alkoholu wiążą się dwa pojęcia. Pierwsze z nich to pijaństwo, czyli nadużywanie alkoholu. Natomiast drugie pojęcie to alkoholizm, który jest chorobą. Pijaństwo różni się tym od alkoholizmu, że osoba pijąca nie odczuwa przymusu picia. Natomiast alkoholik traci kontrolę nad piciem, cechuje go niemożność utrzymania się w abstinencji.

Narkomania jest to zjawisko społeczne, uzależnienie spowodowane krótszym lub dłuższym zażywaniem leków (głównie przeciwbólowych środków narkotycznych) albo innych środków uzależniających (narkotyki, leki uspokajające i psychotropowe). Charakteryzuje się koniecznością przyjmowania środka odurzającego, tendencją do stałego

zwiększania dawki oraz fizycznym i psychicznym uzależnieniem. Zaprzeszanie zażywania powoduje bardzo przykre doznania abstynencyjne, prowadzące w krańcowych przypadkach nawet do śmierci.

Tab. 9 Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gibach

<i>Wyszczególnienie</i>	Liczba osób w latach			
	2016	2017	2018	2019
Wnioski złożone do Komisji o podjęcie działań zmierzających do skierowanie na leczenie odwykowe	8	11	15	10
Wnioski do sądu o zobowiązanie do pojęcia leczenia odwykowego	2	7	6	3
Wnioski o zbadanie przez biegłych w celu ustalenia uzależnienia	2	7	6	3
Rozmowy przeprowadzone z osobami uzależnionymi	6	11	15	10

źródło: Dokumentacja GKRPA

Tab. 10 Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gibach

<i>Wyszczególnienie</i>	Rok			
	2016	2017	2018	2019
Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty	20	24	17	16

źródło: Dokumentacja ZI

Nadużywanie alkoholu lub narkotyków bardzo często wynika z nieumiejętności radzenia sobie z problemami, jakie niesie ze sobą życie i w ostateczności prowadzi do fizycznego i psychicznego wyniszczenia jednostki. Osoba uzależniona jest osobą niedojrzałą emocjonalnie, skłoną do wahań i reakcji radości i płaczu, które mogą prowadzić do gwałtownych, nieprzemyślanych zachowań, kryje on również w sobie lęk przed wyjściem na jaw jego uzależnienia.

Bardzo ważnym skutkiem nadużywania używek jest pogarszanie się sytuacji ekonomicznej i społecznej rodziny oraz destrukcyjny wpływ alkoholizmu rodzica na rozwój dzieci, które żyją w atmosferze ciągłego niepokoju, lęku i napięcia.

Aby eliminować niekorzystny wpływ alkoholizmu na społeczność gminy konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia.

Problem pojawienia się zjawiska narkomanii jest problemem ogólnopolskim i choć w naszej społeczności nie ma stwierdzonych przypadków, nie można jednak zupełnie wykluczyć występowania tego zjawiska w formie ukrytej. W związku z tym stosowanie profilaktyki jest niezbędne szczególnie w grupie która jest najmocniej narażona na oddziaływanie tego problemu - młodzieży.

Osoby starsze

Starość jest nieuniknionym etapem życia człowieka, do którego warto się przygotować. Może to mieć wpływ na akceptację starości jako normalnego stanu życia człowieka, z określonymi potrzebami.

Mówiąc „osoby starsze” mamy na myśli osoby w wieku poprodukcyjnym. W grupie tej mamy również do czynienia ze zmianami psychicznymi wpływającymi na zdolność funkcjonowania w środowisku. Sytuacja ludzi starszych w okresie szybkich zmian gospodarczych jest złożona i uwarunkowana takimi czynnikami jak:

- pogorszenie stanu zdrowia,
- opieka zdrowotna,
- zanik tradycji międzypokoleniowych,
- przemiany kulturowe,
- pogorszenie sytuacji materialnej,
- brak aktywności społecznej/ izolacja,
- osamotnienie,
- nieporadność życiowa.

Uwzględniając specyfikę środowiska osób starszych istnieje konieczność stworzenia systemu, który będzie uwzględniał najważniejsze ich potrzeby.

Lokalną politykę społeczną wobec ludzi starych można określić jako różne przejawy aktywności na ich rzecz realizowania na terenie działania samorządu terytorialnego w ramach jego zadań zleconych i własnych oraz lokalnych inicjatyw. Aktywność ta może mieć charakter działań zmierzających do poprawy bądź zachowania statutu materialnego, dobrowolnie ustanawianych świadczeń socjalnych, poprawy stanu opieki zdrowotnej, organizacji i zagospodarowania czasu wolnego, poprawy sytuacji mieszkaniowej oraz świadczenia usług bytowych i osobistych.

Dla możliwości samodzielnego zaspokojenia potrzeb osób starszych w środowisku wiejskim ważne jest to, że większość obecnie zamieszkujących tam seniorów pracował przez

cały okres życia zawodowego w rolnictwie. Obecnie źródłem ich świadczeń emerytalnych jest Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Uzyskiwane tą drogą dochody są z reguły niewysokie i nie umożliwiają ponoszenia wszystkich wydatków związanych z opłacaniem niezbędnych usług. Oznacza to, że niektóre z potrzeb mogą pozostać niezaspokojone, co powinno być wzięte pod uwagę przy planowaniu działalności lokalnych instytucji polityki społecznej.

Celem strategii dotyczącej osób starszych jest:

- diagnozowanie potrzeb ludzi starszych,
- zwiększenie aktywności życiowej ludzi starszych poprzez pomoc w łagodzeniu trudności wynikających z wieku i stworzenie możliwości uczestniczenia w życiu społecznym,
- poprawa świadczonych usług,
- pozostawienie ludzi starszych jak najdłużej w ich środowisku zamieszkania,
- pomoc w życiu codziennym (opiekunki, pomoc sąsiedzka).

Niepełnosprawność

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej *niepełnosprawność* oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie lub uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. Tymczasem w dobie obecnej niepełnosprawność jest również rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania. W związku z tym polityka społeczna powinna promować aktywne działania na wszystkich szczeblach życia społecznego oraz aktywnie wspierać wszelkie działania na rzecz równouprawnienia osób niepełnosprawnych, a także przeciwdziałać ich dyskryminacji i tworzyć mechanizmy wyrównujące szanse życiowe oraz warunki do korzystania z przysługujących im praw.

Sytuacja tej grupy osób jest bardzo trudna. Problemy osób niepełnosprawnych wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami protezowania i zakupu sprzętu ułatwiającego komunikowanie się i obsługę, kosztowną i trudno dostępną rehabilitacją. Dużym problemem są także bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej jak i w budynkach użyteczności publicznej. Bariery te nie tylko utrudniają ale niekiedy wręcz uniemożliwiają uczestnictwo w normalnym życiu.

Niepełnosprawni spotykają się również z problemami psychologicznymi i społecznymi, które wiążą się z trudnościami akceptacji samego siebie i swoich schorzeń oraz z brakiem zrozumienia ze strony ludzi zdrowych.

Choroba i niepełnosprawność to czynniki, które prowadzą do pogorszenia kondycji finansowej każdej rodziny bez względu na jej przynależność społeczno - zawodową i miejsce zamieszkania. Sytuacja taka to z jednej strony efekt wydatków na leczenie, rehabilitację i różnego typu świadczenia będące udziałem rodzin, w których żyją osoby z ograniczoną przez chorobę sprawnością; z drugiej strony przyczyną jest ograniczenie dochodów - utrata pracy i renta inwalidzka osoby niepełnosprawnej oraz ograniczenie aktywności zawodowej i możliwości zarobkowych innych członków rodziny zobowiązanych do świadczeń opiekuńczych.

Niepełnosprawność uderza najbardziej w finansową i emocjonalną stronę rodziny. Najbliżsi w takiej sytuacji wymagają zwłaszcza nieinstytucjonalnych form pomocy, maksymalnie zindywidualizowanych i dostosowanych do ich potrzeb. Wzmocnienia wymaga sama rodzina, bo ona zapewnia najwszechstronniej i w sposób ciągły możliwość poznawania uczucia miłości, potrzeb wolności, religijności. To rodzina, niezależnie od charakteru dokonujących się zmian w życiu społecznym, z natury broni godności oraz podmiotowości swych członków.

Dorośli mieszkańcy Gminy Giby mogą korzystać z „Warsztatów Terapii Zajęciowej” w Sejnach. Takie zajęcia warsztatowe zapewniają:

- rehabilitację poprzez pracę i zabawę,
- wyrabiają umiejętność samodzielnego zaspokajania potrzeb życiowych,
- uczą zaradności, gospodarności,
- dają możliwość aktywnego życia w środowisku.

Ośrodek współpracuje również z domami pomocy społecznej oraz zakładami opiekuńczo-leczniczymi, gdzie jeśli zachodzi potrzeba kierowane są osoby starsze, chore, upośledzone umysłowo, które nie radzą sobie w życiu codziennym i często same zagrażają swojemu życiu lub zdrowiu.

Celem strategii dotyczącej osób niepełnosprawnych jest:

- wsparcie rodzin, w których występuje problem niepełnosprawności, w szczególności rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym,
- diagnozowanie potrzeb osób niepełnosprawnych,
- pomoc w życiu codziennym dla osób niepełnosprawnych i ich najbliższych,

- dalsze zwiększanie aktywności życiowej ludzi niepełnosprawnych i zachęcanie ich do uczestnictwa w życiu społecznym,
- pobudzenie aktywności społecznej na rzecz osób niepełnosprawnych,
- ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia,
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów z placówkami specjalistycznymi świadczącymi usługi na rzecz osób niepełnosprawnych,
- poradnictwo w zakresie:
 - możliwości ustalenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności,
 - rodzajów ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym,
 - możliwości uzyskania dofinansowania do różnych form rehabilitacji społecznej i zawodowej,
 - możliwość uzyskania świadczeń z pomocy społecznej przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
 - miejsc placówek, które pomagają ludziom niepełnosprawnym i ich rodzinom.

ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest określeniem aktualnej i perspektywicznej pozycji przedmiotu analizy oraz prognoza strategii postępowania. Zakres rodzajowy czynników, które mają wpływ na przedmiot analizy SWOT jest bardzo szeroki. Z jednej strony są to czynniki zewnętrzne i wewnętrzne, a z drugiej pozytywne i negatywne. Skuteczna ich identyfikacja jest podstawą analizy SWOT. Przeprowadzając analizę należy dokonać diagnozy – określić silne i słabe strony podmiotu oraz prognozy – opisać szanse i zagrożenia.

Mocne strony czyli atuty (czynniki wewnętrzne, pozytywne).

Słabe strony tj. czynniki wewnętrzne, negatywne.

Szanse są to czynniki zewnętrzne, pozytywne.

Zagrożenia są to czynniki zewnętrzne, negatywne, jako bariery rozwoju podmiotu, utrudnienia, dodatkowe koszty działania.

MOCNE STRONY

- korzystne położenie geograficzne,
- bogate zasoby przyrodnicze (las i jeziora),
- czyste powietrze, bogactwo natury,
- dobra znajomość środowiska społecznego,

- więzi rodzinne (rodziny wielopokoleniowe),
- promocja wielokulturowości i kuchni regionalnej,
- pielęgnacja dziedzictwa kulturowego, tradycji, obyczajów,
- rozwój agroturystyki, firm rodzinnych, gospodarstw rolnych,
- dobrze zorganizowana sieć dojazdów (dowożenia) dzieci do szkół,
- prężnie działająca i rozwijająca się aktywność społeczna skupiona wokół OSP oraz kół gospodyń wiejskich,
- niewielka przestępczość.

SŁABE STRONY

- rozległy teren gminy i rozproszona zabudowa,
- niska klasa gleb,
- brak przedsiębiorstw – brak miejsc pracy,
- długotrwałe uzależnienie rodzin od świadczeń pomocy społecznej,
- mała liczba miejsc kulturalno – rozrywkowych,
- uboga oferta zagospodarowania wolnego czasu dla dzieci na terenie gminy,
- migracja wykształconej młodzieży za pracę,
- nasilający się alkoholizm i przemoc w rodzinie,
- bezradność życiowa części mieszkańców,
- brak specjalistycznej opieki lekarskiej,
- starzejące się społeczeństwo,
- brak żłobków,
- brak miejscowego ośrodka opieki nad ludźmi starszymi,
- bierna i roszczeniowa postawa mieszkańców.

SZANSE

- ogólny wzrost stopy życiowej mieszkańców,
- zwiększenie się liczby osób wykształconych,
- organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych (krajowych, unijnych) umożliwiających inwestycje,
- działalność instytucji w zakresie ekonomii społecznej,
- kursy i szkolenia dla osób bezrobotnych,
- łatwiejszy dostęp do internetu,

- pozyskiwanie środków na remonty i budowy dróg,
- rozwój agroturystyki i turystyki,
- promocja produktów regionalnych,
- wyrównanie szans poprzez rozwój technik informatycznych i dostęp do internetu.

ZAGROŻENIA

- choroby cywilizacyjne,
- wzrost patologii społecznej (bezrobocie, alkoholizm, przemoc w rodzinie),
- wielopokoleniowe uzależnienie od pomocy społecznej,
- brak zaradności, motywacji do zmiany klientów pomocy społecznej,
- źle zorganizowany system pomocy społecznej i wsparcia rodzin (bardziej opłacalne korzystanie ze świadczeń niż aktywność zawodowa),
- zagrożenie demograficzne związane z małym przyrostem naturalnym i starzeniem się społeczeństwa oraz migracją ludności,
- zamykanie szkół ze względu na brak dzieci, spadający wskaźnik dzietności,
- coraz mniej rodzin wielopokoleniowych,
- znaczny wzrost liczby klientów pomocy społecznej ze względu na brak uprawnień do świadczeń emerytalno – rentowych,

Wnioski

Analizując mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia, możemy stwierdzić, że są, choć bardzo niewielkie różnice w ilości zidentyfikowanych czynników, które wzięliśmy pod uwagę opracowując niniejszą strategię.

Mamy zarówno ujemne jak i pozytywne czynniki, które można i należy wykorzystać w programie budowania strategii.

Ogromną wartością naszego terenu jest jego położenie w najdalszym północno-wschodnim zakątku Polski. Jesteśmy krainą zielonych lasów, czystych jezior, rzeczek i bagien, co może być głównym atutem rozwoju gospodarstw agroturystycznych. Jeżeli wykorzystamy przy tym zalety naszej kuchni, będzie szansą na zwiększenie ilości turystów i tym samym zwiększy się ilość miejsc pracy i dochodów. Po wejściu do strefy Szengen wzrosły możliwości pozyskiwania środków unijnych, gdyż nawiązanie współpracy z partnerami zagranicznymi zwiększa szansę udziału w niektórych projektach unijnych i prawdopodobieństwo otrzymania środków. Duża świadomość i chęć udoskonalania i

unowocześniania gospodarstw przez rolników indywidualnych wiąże się nie tylko z estetycznym wizerunkiem gminy, ale zwiększa możliwości produkcyjne gospodarstw, jak również podnosi status materialny ich rodzin. Ułatwienie i wspieranie inicjatyw służących rozwojowi gminy, ochronie środowiska przez samorząd lokalny jest również zjawiskiem bardzo pozytywnym. Łatwiejszy i szerszy dostęp do edukacji również na poziomie wyższym, możliwości korzystania z kursów i szkoleń, podnosi poziom wykształcenia, kwalifikacji, świadomości, zwiększa umiejętność radzenia sobie w życiu szczególnie przez młodych ludzi.

Z przedstawionej analizy słabych i mocnych stron, szans i zagrożeń w naszej gminie nasuwa się spostrzeżenie, że aby osiągnąć równowagę i pożądany rozwój, oraz w jak najwyższym stopniu integrację społeczną należy wykorzystać mocne atuty i walory zarówno przyrodnicze, kadrowe, zaangażowanie władz gminnych w pozyskiwanie funduszy unijnych i jednocześnie dążyć do eliminacji ujemnych czynników poprzez wytyczenie długofalowych programów działania, które będą uwzględniały zarówno słabe i mocne strony, szanse i zagrożenia.

Niewątpliwie w kształtowaniu się obecnego niewysokiego poziomu integracji społecznej większe znaczenie mają niekorzystne okoliczności, na które nie zawsze mamy wpływ. Jesteśmy społeczeństwem starzejącym się z ujemnym przyrostem naturalnym. Obecny system prawny i pomoc ze strony państwa w wychowywaniu dzieci powinien zachęcać rodziców do posiadania większej liczby potomstwa. Pomimo tak wielu zachęt liczba dzieci na terenie gminy Giby ciągle spada. Brak zakładów pracy powoduje ograniczenie liczby miejsc pracy, a tym samym jest jedną z przyczyn bezrobocia. Posiadanie przez rolników w przeważającej liczbie gospodarstw niskotowarowych, o słabej klasie gleb, nie zapewnia dostatecznego dochodu rodzinom. Ta sytuacja zmusza do poszukiwania przez nich pracy poza obrębem własnego gospodarstwa rolnego, co wpływa na zwiększoną emigracją szczególnie ludzi młodych do większych miast, za granice kraju w celu poszukiwania zarobków. Bardzo często osiedlają się tam, pozostawiając w domu sędziwych rodziców, co skutkuje osamotnieniem osób starszych, brakiem bliskich więzi, zaniechaniem tradycji rodzinnych. Często młode rodziny pozostają w mieście ze względu na dobro swoich dzieci, które mają znacznie większe możliwości do pobierania nauki i rozwijania zainteresowań i zdolności. Słabą stroną jest również zmieniająca się struktura i funkcja rodziny, która nie sprzyja kształtowaniu się warunków do sprawowania opieki nad sędziwym członkiem rodziny. Coraz częściej osoby starsze tworzą jednoosobowe gospodarstwa domowe, a jeśli mieszkają z dziećmi, często ich świadczenia są źródłem stałego dochodu całej rodziny, szczególnie w sytuacji bezrobocia, czy braku zaradności życiowej. W znalezieniu pracy

największe problemy mają osoby nie posiadające kwalifikacji i wykształcenia i to one stanowią największy procent osób bezrobotnych na terenie naszej gminy. Problem bezrobocia prowadzi w efekcie do znacznego zubożenia osób nim dotkniętych, jest przyczyną roszczeniowych postaw, niezadowolenia, braku akceptacji i wsparcia dla wszelakich inicjatyw społecznych. Występują słabe więzi między mieszkańcami, oraz nieliczne przejawy wzajemnego zainteresowania, pomocy, podejmowania wspólnych działań. Skutkuje to brakiem społecznych liderów, czy wolontariuszy, którzy niejednokrotnie mogliby być pomocni w rozwiązywaniu problemów społecznych. Wgłębiając się w istotę niekorzystnych zjawisk występujących na terenie naszej społeczności gminnej możemy śmiało stwierdzić, że w ich rozwiązywaniu ogromną rolę odgrywa opieka społeczna. Ciągłe rośnie liczba osób potrzebujących pomocy, zwiększają się zadania ośrodków pomocy społecznej, nie jest to jednak równoznaczne z przekazywaniem większych funduszy na ten cel.

Zasoby gminy:

Tabela 10: Instytucje/organizacje działające na terenie gminy wg następujących kryteriów

Instytucja/organizacja	Pełnione role i zadania (zakres działania)	Możliwość rozwoju działań na rzecz społeczności
Urząd Gminy	<ul style="list-style-type: none"> - zarządzanie społecznością gminną na wszystkich płaszczyznach - dbałość o ekologię (śmietniki, oczyszczalnie przydomowe) 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa infrastruktury - promocja gminy - usługi internetowe - lepsze wykorzystanie zasobów środowiskowych - wykorzystanie programów unijnych na rzecz rozwoju społeczności
GOPS	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc materialna i usługowa dla najbardziej potrzebujących - działania profilaktyczne związane z alkoholizmem, narkomanią, przemocą 	<ul style="list-style-type: none"> - pozyskiwanie żywności - pomoc finansowa - pomoc usługowa - pozyskiwanie środków

Szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja, wychowanie, dzieci i młodzieży - zapewnienie opieki - integracja uczniowie-rodzice-nauczyciele - przygotowanie do życia w społeczeństwie - patriotyzm 	<ul style="list-style-type: none"> - pozyskiwanie środków na realizację zajęć pozalekcyjnych - rozwijanie zainteresowań - wzbogacenie w pomoce dydaktyczne - imprezy integracyjne
Biblioteka	<ul style="list-style-type: none"> - wypożyczanie książek - propagowanie czytelnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> - promocja czytelnictwa - przechowywanie dziedzictwa kulturowego (np. kącik tradycji) - organizowanie spotkań z autorami, twórcami - tworzenie czytelni
Gminny Ośrodek Kultury	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę - integrowanie społeczności lokalnej poprzez współtworzenie warunków do kultywowania i rozwijania regionalnych wartości kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie imprez kulturalnych i sportowych - promocja kultury regionu - pielęgnowanie tradycji, kultury i obyczajów ludowych
Ochotnicza Straż Pożarna	<ul style="list-style-type: none"> - ochrona mienia - czuwanie nad bezpieczeństwem społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa kondycji fizycznej - promocja swojej działalności - pobór ochotników - organizowanie festynów strażackich

Koło Gospodyń Wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> - aktywność społeczna w kultywowaniu tradycji - zwiększenie uczestnictwa mieszkańców wsi w dziedzinie kultury i kultywowaniu folkloru - tworzenie warunków dla rozwoju rękodzieła ludowego 	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie różnych form przedsiębiorczości wśród kobiet - popularyzowanie dziedzictwa kulturowego
Parafia	<ul style="list-style-type: none"> - szerzenie wiary, promocja dialogu społecznego i tolerancji 	<ul style="list-style-type: none"> - udzielanie pomocy materialnej w ramach przyparafialnych oddziałów Caritas - kultywowanie tradycji religijnych
Sklepy	<ul style="list-style-type: none"> - zaopatrzenie w żywność i inne niezbędne artykuły codziennego użytku 	<ul style="list-style-type: none"> - zatrudnienie osób bezrobotnych - reklama, promocje
Kwatery agroturystyczne	<ul style="list-style-type: none"> - promocja gminy, jej tradycji, kultury, walorów środowiska - świadczenie usług noclegowo - żywieniowych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozszerzenie działań promocyjnych - zwiększenie asortymentu świadczonych usług - spływy kajakowe - zatrudnianie osób bezrobotnych
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej	<ul style="list-style-type: none"> - opieka zdrowotna i profilaktyka 	<ul style="list-style-type: none"> - świadczenie usług medycznych - profilaktyka zdrowotna - współpraca ze szkołami w zakresie propagowania zdrowego stylu życia

CELE STRATEGICZNE, PROGRAMY DZIAŁANIA

Obszary priorytetowe i cele strategiczne

„Wizja to najogólniej sformułowany, najbardziej podstawowy cel działalności gminy, określony w kategoriach jakościowych i związany z jej rolą w otoczeniu. Cel ten

odzwierciedla kierunek rozwoju. Wizja mówi jasno i wyraźnie o tym, jakie są aspiracje gminy, jakie są wymagania, którym powinna sprostać.”

Wizja gminy Giby przedstawia się następująco:

Gmina Giby
obszarem godnego życia mieszkańców oraz trwałego i
zrównoważonego rozwoju gospodarczo-ekonomicznego.

Obszary priorytetowe

Podstawowym elementem pisania strategii było określenie priorytetowych obszarów działania w Gminie Giby w okresie długoterminowym. Wyszczególnienie obszarów określono na podstawie wnikliwej analizy obecnej sytuacji na terenie gminy oraz otoczenia zewnętrznego. Uczestnicy wyszczególnili cztery obszary priorytetowe:

I. EDUKACJA, SPORT I KULTURA

II. RYNEK PRACY – AKTYWIZACJA ZAWODOWA SPOŁECZNOŚCI WIEJSKIEJ

**III. OPIEKA SPOŁECZNA, MEDYCZNA I PROFILAKTYKA (ZE SZCZEGÓLNYM
UWZGLĘDNIENIEM OSÓB UBOGICH, STARSZYCH ORAZ
NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

IV. TURYSTYKA I KOMUNIKACJA

Cele strategiczne:

Cele strategiczne wskazują główne kierunki rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców, należą do grupy celów kierunkowych, długofalowych o terminie realizacji sięgającym 5 lat.

Cele strategiczne w Gminie Giby zostały sformułowane w wyniku prac warsztatowych przez ich uczestników w oparciu o diagnozę sytuacji w gminie, analizę SWOT, oraz analizę problemów społecznych występujących w gminie. W ramach wyżej wymienionych obszarów wyznaczone zostały następujące cele strategiczne:

1. WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH SPOŁECZNOŚCI WIEJSKIEJ, PROMOCJA FORM ATRAKCYJNEGO SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO.
2. WSPARCIE MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE ICH AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ – WYKORZYSTANIE WŁASNEGO POTENCJAŁU I UMIEJĘTNOŚCI.
3. PODNIESIENIE POZIOMU OPIEKI ZDROWOTNEJ, USŁUGOWEJ, PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA.

4. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ I KOMUNIKACYJNEJ.

Cele operacyjne i zadania

Cele operacyjne są konkretyzacją celów strategicznych, wskazują narzędzia i sposoby ich realizacji, dotyczą średniego horyzontu czasowego (3-5 lat).

Zadania to konkretne działania służące realizacji celów, stanowią podstawę wdrażania strategii.

Obszar I: EDUKACJA, SPORT I KULTURA

Cel strategiczny: WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH SPOŁECZNOŚCI WIEJSKIEJ, PROMOCJA FORM ATRAKCYJNEGO SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO	
Cel operacyjny: <i>Rozwój placówek kulturalno – oświatowych i sportowych.</i>	
Zadania	Rozszerzenie oferty Gminnego Ośrodka Kultury jako miejsca spotkań dzieci, młodzieży i dorosłych .
	Wykorzystanie istniejących zasobów: siłownię, hala widowiskowo-sportowa, boisko poprzez organizację zajęć sportowych i imprez kulturalnych.
	Wykorzystanie posiadanego sprzętu (rowery, kajaki) poprzez uruchomienie wypożyczalni.
	Rozbudowa świetlic wiejskich.
Cel operacyjny: <i>Podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców wsi.</i>	
Zadania	Organizacja szkoleń.
	Prelekcje ze specjalistami (pedagogiem, logopedą, psychologiem).
	Organizacja zajęć wyrównawczych dla dzieci z trudnościami w nauce.
	Promowanie szkoleń organizowanych przez ODR, ARiMR.
Cel operacyjny: <i>Promowanie form atrakcyjnego spędzania czasu wolnego.</i>	
Zadania	Organizowanie zawodów sportowych.
	Zapewnienie szerszej oferty zajęć pozalekcyjnych zgodnie z zainteresowaniami dzieci (warsztaty artystyczne, zajęcia z języków obcych, zajęcia sportowe).
	Organizacja zajęć rekreacyjno – korekcyjnych.
Cel operacyjny: <i>Wzmocnienie więzi społecznych (szczególnie wśród dzieci i młodzieży).</i>	
Zadania	Spotkania integracyjne młodzieży i dzieci z różnych szkół.
	Uaktywnienie młodzieżowych sekcji OSP.
	Organizacja wycieczek turystyczno – krajoznawczych.
	Wspieranie i promowanie działalności kół gospodyń wiejskich.
	Organizacja spotkań i imprez okazjonalnych, przygotowywanie występów dla seniorów np. z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Matki.

Obszar II: RYNEK PRACY – AKTYWIZACJA ZAWODOWA SPOŁECZNOŚCI WIEJSKIEJ

Cel strategiczny: WSPARCIE MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE ICH AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ – WYKORZYSTANIE WŁASNEGO POTENCJAŁU I UMIEJĘTNOŚCI	
Cel operacyjny: <i>Przeciwdziałanie bezrobociu, wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy</i>	
Zadania	Organizacja prac publicznych, interwencyjnych i staży.
	Spotkania z doradcą zawodowym.
	Ścisła współpraca z powiatowym Urzędem Pracy.
	Negocjowanie kontraktów określających zasady współdziałania jako podstawa pracy z bezrobotnym klientem.
Cel operacyjny: <i>Aktywizacja zawodowa społeczności wiejskiej.</i>	
Zadania	Organizacja kursów przekwalifikujących.
	Promocja wyrobów własnych, produkcji ekologicznej i rękodzieła.
	Udostępnianie informacji o pracy sezonowej w kraju i poza granicami kraju organizowanej przez Urząd Pracy.
	Wskazanie możliwości pozyskiwania funduszy unijnych.
	Szkolenia dla rolników dotyczące wypełniania wniosków o dotacje i zmiany kierunku produkcji.
	Kursy dla rolników z wykorzystaniem programów komputerowych (np. agroturystyka, dopłaty bezpośrednie, księgowość rolnicza)
Cel operacyjny: <i>Przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia.</i>	
Zadania	Przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1. wyjaśnienie sytuacji prawnej, dostarczanie informacji dot. uprawnień oraz warunków uzyskania świadczeń 2. budowanie poczucia własnej wartości, pomoc w planowaniu działań.
	Zabezpieczenie środków finansowych na doraźną pomoc materialną osobom bezrobotnym.
	Zapewnienie dzieciom podstawowego wyposażenia do szkoły, ciepłego posiłku, dofinansowanie udziału w wypoczynku letnim i zimowym.
	Praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym, diagnoza deficytów związanych z pełnieniem ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci, ocena sytuacji dziecka w rodzinie i środowisku.
	Stworzenie banków danych o możliwościach pomocowych oraz doskonalenie sposobów docierania do osób zainteresowanych.
Cel operacyjny: <i>Przeciwdziałanie alkoholizmowi i innym patologiom społecznym.</i>	

Zadania	Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i problemów alkoholowych.
	Organizacja turnusów rodzinnych i kolonii dla dzieci.
	Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna osobom uzależnionym.
	Udostępnianie danych o podmiotach oferujących pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami i zachęcanie do korzystania z ich ofert.

Obszar III: OPIEKA SPOŁECZNA, MEDYCZNA I PROFILAKTYKA (ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM OSÓB STARSZYCH SAMOTNYCH, NIEPEŁNOSPRAWNYCH)

Cel strategiczny: PODNIESIENIE POZIOMU OPIEKI ZDROWOTNEJ, USŁUGOWEJ, PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA	
Cel operacyjny: <i>Zapewnienie opieki zdrowotnej w gminie a w szczególności w szkole.</i>	
Zadania	Zatrudnienie pielęgniarek w szkołach podstawowych.
	Organizacja mobilnych punktów badań: mammografia, dentobus, itp.
	Realizowanie na terenie placówek oświatowych prozdrowotnych programów profilaktycznych.
	Diagnoza potrzeb zdrowotnych i opracowanie programu ich realizacji.
	Edukacja w zakresie zdrowego stylu życia.
	Współuczestniczenie Gminy w koordynowaniu usługami medycznymi w celu zwiększenia ich dostępności.
Cel operacyjny: <i>Zapewnienie godnych warunków życia osobom starszym, samotnym, niepełnosprawnym</i>	
Zadania	Adaptacja pomieszczeń w byłych budynkach szkół na potrzeby ludzi starszych.
	Współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i PCPR-em.
	Udzielanie informacji o możliwych formach wsparcia i pomoc w ich uzyskaniu.
	Zabezpieczenie niezbędnych potrzeb poprzez organizację usług opiekuńczych, pomocy sąsiedzkiej, innych alternatywnych usług.
Cel operacyjny: <i>Zapewnienie sprawnego systemu pomocy społecznej.</i>	
Zadania	Usprawnienie usług opiekuńczych na terenie gminy.
	Stała diagnoza środowiska osób starszych i organizacja wsparcia w zależności od indywidualnych potrzeb podopiecznych.
	Prowadzenie stałego monitoringu rodzin wymagających wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej.
	Współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami.
	Dostosowanie zatrudnienia GOPS do wzrastających potrzeb mieszkańców.

Obszar IV: TURYSTYKA I KOMUNIKACJA.

Cel strategiczny: ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ I KOMUNIKACYJNEJ	
Cel operacyjny: <i>Wskazanie miejsc atrakcyjnych turystycznie.</i>	
Zadania	Opracowanie folderów promujących miejsca warte odwiedzenia.
	Popularyzacja i ochrona lokalnej kultury ludowej.
Cel operacyjny: <i>Działania poprawiające komunikację.</i>	
Zadania	Budowa nowych dróg o nawierzchni asfaltowej.
	Działania zmierzające do utrzymania kursów PKS dostosowanych do potrzeb mieszkańców.
Cel operacyjny: <i>Kreowanie nowych form wypoczynku.</i>	
Zadania	Organizowanie zawodów wędkarskich i sportowych.
	Utworzenie publicznej wypożyczalni sprzętu turystycznego.
	Rozpoczęcie funkcjonowania gminnej plaży publicznej.
	Promocja postaw przedsiębiorczych w zakresie tworzenia infrastruktury turystycznej.

PROGRAM WDRAŻANIA STRATEGII

CEL STRATEGICZNY NR 1					
WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH SPOŁECZNOŚCI WIEJSKIEJ, PROMOCJA FORM ATRAKCYJNEGO SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO					
<i>CEL OPERACYJNY Rozwój placówek kulturalno – oświatowych i sportowych.</i>					
Lp.	Zadanie	Środki finansowe	Czas realizacji	Wskaźniki realizacji działań	Odpowiedzialni za realizację
1.	Rozszerzenie oferty Gminnego Ośrodka Kultury jako miejsca spotkań dzieci, młodzieży i dorosłych.	budżet gminy, środki pomocowe	2020-2025	- liczba zorganizowanych zajęć, - liczba uczestników	Urząd Gminy, GOK
2.	Wykorzystanie istniejących zasobów: siłownie, boisko, hala widowiskowo-sportowa poprzez organizację zajęć sportowych i imprez kulturalnych.	budżet gminy, środki pomocowe	2020-2025	- liczba zorganizowanych zajęć i imprez, - liczba uczestników	Urząd Gminy, GOK, szkoły

3.	Wykorzystanie posiadanego sprzętu (rowery, kajaki) poprzez uruchomienie wypożyczalni.	budżet gminy	2020-2025	- liczba osób korzystających	Urząd Gminy
4.	Rozbudowa świetlic wiejskich.	budżet gminy, środki pomocowe	2020-2025	- liczba zorganizowanych zajęć, - liczba uczestników	Urząd Gminy
CEL OPERACYJNY Podnoszenie poziomu wiedzy mieszkańców wsi.					
1	Organizacja szkoleń.	budżet gminy	2020-2025	- liczba szkoleń, - liczba uczestników	Urząd Gminy
2.	Prelekcje ze specjalistami (pedagogiem, logopedą, psychologiem).	budżet gminy	2020-2025	- liczba spotkań, - liczba uczestników	Urząd Gminy, szkoły
3.	Organizacja zajęć wyrównawczych dla dzieci z trudnościami w nauce.	budżet gminy	2020-2025	- liczba zajęć, - liczba uczestników	Szkoły
4.	Promowanie szkoleń organizowanych przez ODR i ARiMR.	budżet gminy	2020-2025	- liczba działań promocyjnych	Urząd Gminy
CEL OPERACYJNY Promowanie form atrakcyjnego spędzania czasu wolnego.					
1	Organizowanie zawodów sportowych.	budżet gminy, sponsorzy	2020-2025	- liczba zorganizowanych działań	Urząd Gminy, szkoły
2.	Zapewnienie szerszej oferty zajęć pozalekcyjnych zgodnie z zainteresowaniami dzieci (warsztaty artystyczne, zajęcia z języków obcych, zajęcia sportowe).	budżet gminy	2020-2025	- liczba zorganizowanych działań	Urząd Gminy, GOK, Szkoły
3.	Organizacja zajęć rekreacyjno – korekcyjnych.	budżet gminy, sponsorzy	2020-2025	- liczba zajęć, - liczba uczestników	Urząd Gminy, szkoły
CEL OPERACYJNY Wzmocnienie więzi społecznych (szczególnie wśród dzieci i młodzieży).					
1	Spotkania integracyjne dzieci i młodzieży z różnych szkół.	budżet gminy	2020-2025	- liczba działań,	Urząd Gminy, Szkoły
2.	Uaktywnienie młodzieżowych sekcji		2020-2025	- liczba nowych	Urząd

	OSP.	budżet gminy		sekcji, - liczba uczestników	Gminy, szkoły, OSP
3.	Organizacja wycieczek turystyczno – krajoznawczych.	budżet gminy	2020-2025	- liczba wycieczek	Szkoły
4.	Wspieranie i promowanie działalności kół gospodyń wiejskich.	budżet gminy, środki pomocowe	2020-2025	- liczba akcji promocyjnych	Urząd Gminy, GOK
5.	Organizacja spotkań i imprez okazjonalnych, przygotowywanie występów dla seniorów np. z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Matki.	budżet gminy	2020-2025	- liczba zorganizowanych spotkań	Urząd Gminy, GOK, Szkoły
CEL STRATEGICZNY NR 2 WSPARCIE MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE ICH AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ – WYKORZYSTANIE WŁASNEGO POTENCJAŁU I UMIEJĘTNOŚCI					
CEL OPERACYJNY <i>Przeciwdziałanie bezrobociu, wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy.</i>					
1.	Organizacja prac publicznych, interwencyjnych i staży.	budżet gminy, środki z funduszu pracy	2020-2025	- liczba osób objętych działaniem	Urząd Gminy, PUP
2.	Spotkania z doradcą zawodowym.	Bezinwestycyjny	2020-2025	- liczba spotkań	PUP
3.	Ścisła współpraca z powiatowym Urzędem Pracy.	bezinwestycyjny	2020-2025	- liczba wspólnie przeprowadzonych działań	Urząd Gminy, GOPS
4.	Negocjowanie kontraktów określających zasady współdziałania jako podstawa pracy z bezrobotnym klientem.	bezinwestycyjny	2020-2025	- liczba osób objętych działaniem - liczba zawartych kontraktów	GOPS
CEL OPERACYJNY <i>Aktywizacja zawodowa społeczności wiejskiej.</i>					
1.	Organizacja kursów przekwalifikowujących.	środki z funduszu pracy	2020-2025	- liczba uczestników	PUP

2.	Promocja wyrobów własnych, produkcji ekologicznej i rękodzieła.	-	2020-2025	- liczba działań promocyjnych	Urząd Gminy
3.	Udostępnianie informacji o pracy sezonowej w kraju i poza granicami kraju organizowanej przez Urząd Pracy.	bezinwestycyjny	2020-2025	- liczba przekazanych informacji	Urząd Gminy, GOPS, PUP
4.	Wskazanie możliwości pozyskiwania funduszy unijnych.	bezinwestycyjny	2020-2025	- liczba przekazanych informacji	Urząd Gminy, GOPS, PUP
5.	Szkolenia dla rolników dotyczące wypełniania wniosków o dotacje i zmiany kierunku produkcji.	budżet gminy, środki pomocowe, środki z funduszu pracy	2020-2025	- liczba uczestników	Urząd Gminy, PUP, PZDR
6.	Kursy dla rolników z wykorzystaniem programów komputerowych (np. agroturystyka, dopłaty bezpośrednie, księgowość rolnicza).	budżet gminy, środki pomocowe	2020-2025	- liczba działań, - liczba uczestników	Urząd Gminy, PUP, PZDR
CEL OPERACYJNY Przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia.					
1.	Przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej poprzez: 1) wyjaśnienie sytuacji prawnej, dostarczanie informacji dot. uprawnień oraz warunków uzyskania świadczeń. 2) budowanie poczucia własnej wartości, pomoc w planowaniu działań.	budżet gminy	2020-2025	- liczba rodzin objętych działaniem, - liczba działań wspierających	Urząd Gminy, GOPS
2.	Zabezpieczenie środków finansowych na doraźną pomoc materialną osobom bezrobotnym.	budżet gminy, środki pomocowe	2020-2025	- liczba rodzin korzystających z pomocy,	GOPS
3.	Zapewnienie dzieciom podstawowego wyposażenia do szkoły, ciepłego posiłku, opłacenie udziału w wypoczynku letnim i zimowym.	budżet gminy, środki pomocowe, sponsorzy	2020-2025	- liczba dzieci korzystających z pomocy	Urząd Gminy, GOPS, Szkoły
4.	Praca socjalna z rodzinami z problemem		2020-2025	- liczba podjętych	Urząd

	opiekuńczo-wychowawczym, diagnoza deficytów związanych z pełnieniem ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci, ocena sytuacji dziecka w rodzinie i środowisku.	budżet gminy		działań, - liczba rodzin objętych pracą socjalną	Gminy, GOPS, Szkoły
5.	Stworzenie banków danych o możliwościach pomocowych oraz doskonalenie sposobów docierania do osób zainteresowanych.	bezinwestycyjne	2020-2025	- liczba udostępnionych danych	GOPS
CEL OPERACYJNY Przeciwdziałanie alkoholizmowi i innym patologiom społecznym.					
1.	Profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i problemów alkoholowych.	budżet gminy,	2020-2025	- liczba programów informacyjnych i edukacyjnych	Urząd Gminy, GOPS, Szkoły
2.	Organizacja turnusów rodzinnych i kolonii dla dzieci i młodzieży	budżet gminy, środki pomocowe, sponsorzy	2020-2025	- liczba uczestników	Urząd Gminy, Szkoły
3.	Pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna osobom uzależnionym.	budżet gminy	2020-2025	- liczba osób, którym udzielono wsparcia	Urząd Gminy, GOPS
4.	Udostępnianie danych o podmiotach oferujących pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami i zachęcanie do korzystania z ich ofert.	bezinwestycyjne	2020-2025	- liczba udostępnionych informacji	GOPS
CEL STRATEGICZNY NR 3 PODNIESIENIE POZIOMU OPIEKI ZDROWOTNEJ, USŁUGOWEJ, PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA					
CEL OPERACYJNY Zapewnienie opieki zdrowotnej w gminie a w szczególności w szkole.					
1.	Zatrudnienie pielęgniarek w szkołach	budżet gminy, środki pomocowe	2010-2025	- liczba godzin świadczonej pracy	Urząd Gminy, Szkoły
2.	Organizacja mobilnych punktów badań: mammografia, dentobus, itp.	bezinwestycyjne	2020-2025	- liczba przeprowadzonych akcji	Urząd Gminy, Szkoły

3.	Realizowanie na terenie placówek oświatowych prozdrowotnych programów profilaktycznych.	budżet gminy, środki pomocowe	2020-2025	- liczba przeprowadzonych programów	Urząd Gminy, szkoły
4.	Diagnoza potrzeb zdrowotnych i opracowanie programu ich realizacji.	bezinwestycyjne	2020-2025	- liczba opracowanych programów	Urząd Gminy, Lekarz rodzinny
5.	Edukacja w zakresie zdrowego stylu życia.	Bezinwestycyjne	2020-2025	- liczba działań edukacyjnych	Urząd Gminy, GOPS, szkoły
CEL OPERACYJNY Zapewnienie godnych warunków życia rodzinom ubogim osobom, starszym, samotnym, niedołącznym.					
1.	Adaptacja pomieszczeń w byłych budynkach szkół dla potrzeb ludzi starszych.	budżet gminy, środki pomocowe	2020-2025	- liczba zaadaptowanych pomieszczeń	Urząd Gminy
2.	Współpraca ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i PCPR-em.	bezinwestycyjne	2020-2025	- liczba zrealizowanych wspólnie działań	GOPS
3.	Udzielanie informacji o możliwych formach wsparcia i pomoc w ich uzyskaniu.	bezinwestycyjne	2020-2025	- liczba udostępnionych informacji	GOPS
4.	Zabezpieczenie niezbędnych potrzeb poprzez organizację usług opiekuńczych, pomocy sąsiedzkiej, innych alternatywnych usług.	budżet gminy, środki pomocowe	2020-2025	- liczba osób objętych usługami	GOPS
CEL OPERACYJNY Zapewnienie sprawnego systemu pomocy społecznej.					
1.	Usprawnienie usług opiekuńczych na terenie gminy.	budżet gminy,	2020-2025	- liczba godzin zrealizowanych usług	GOPS
2.	Stała diagnoza środowiska osób starszych i organizacja wsparcia materialnego w zależności od indywidualnych potrzeb podopiecznych.	-	2020-2025	- liczba osób, którym udzielono wsparcia	GOPS
3.	Prowadzenie stałego monitoringu rodzin wymagających wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej.	budżet gminy	2020-2025	- liczba rodzin wymagających wsparcia	GOPS

4.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi, stowarzyszeniami, fundacjami.	-	2020-2025	- liczba podejmowanych wspólnie działań	GOPS
5.	Dostosowanie zatrudnienia GOPS do wzrastających potrzeb mieszkańców.	budżet gminy	2020-2025	- liczba pracowników GOPS	GOPS
CEL STRATEGICZNY NR 4					
ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ I KOMUNIKACYJNEJ					
CEL OPERACYJNY Wskazanie miejsc atrakcyjnych turystycznie.					
1.	Opracowanie folderów promujących miejsca warte odwiedzenia.	budżet gminy	2020-2025	- liczba opracowanych materiałów promocyjnych	Urząd Gminy
2.	Popularyzacja i ochrona lokalnej kultury ludowej.	budżet gminy	2020-2025	- liczba działań wspierających	Urząd Gminy, Biblioteka, GOK
CEL OPERACYJNY Permanentne działania poprawiające komunikację.					
1.	Budowa nowych dróg asfaltowych o nawierzchni asfaltowej.	budżet gminy, środki pomocowe,	2020-2025	- długość nowych dróg	Urząd Gminy
2.	Działania zmierzające do utrzymania kursów PKS dostosowanych do potrzeb mieszkańców.	budżet gminy	2020-2025	- liczba kursów	Urząd Gminy
CEL OPERACYJNY Kreowanie nowych form wypoczynku.					
1.	Organizowanie zawodów wędkarskich i sportowych	budżet gminy, sponsorzy	2020-2025	- liczba zorganizowanych zawodów	Urząd Gminy, GOK
2.	Utworzenie publicznej wypożyczalni sprzętu turystycznego.	budżet gminy, środki pomocowe, sponsorzy	2020-2025	- liczba wypożyczeń	Urząd Gminy
3.	Rozpoczęcie funkcjonowania gminnej plaży publicznej.	Budżet gminy, środki pomocowe	2020-2025	- data rozpoczęcia funkcjonowania	Urząd Gminy

4.	Promocja postaw przedsiębiorczości w zakresie tworzenia infrastruktury turystycznej.	budżet gminy	2020-2025	- liczba podjętych działań	Urząd Gminy
----	--	--------------	-----------	----------------------------	-------------

FINANSE, ZARZĄDZANIE I MONITORING STRATEGII

Realizacja zadań zawartych w strategii rozwiązywania problemów społecznych wymagać będzie określonych nakładów finansowych.

Środki na ich realizację będą pochodzić z różnych źródeł, które można podzielić na grupy:

- budżet gminy w zakresie finansowania zadań własnych w obszarze pomocy społecznej jak i w innych obszarach ujętych w strategii,
- budżet państwa,
- fundusze strukturalne,
- środki z funduszu pracy,
- fundusze celowe pochodzące ze źródeł organizacji pozarządowych i innych podmiotów,
- sponsorzy.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Giby zawiera zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu polityki społecznej w gminie. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

Organem odpowiedzialnym za realizację polityki władz gminy na poziomie operacyjnym jest Wójt Gminy, na którym w świetle obowiązujących przepisów spoczywa zarządzanie bieżącymi sprawami gminy. Jednak wdrażanie strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu lokalnych i ponadlokalnych instytucji, organizacji i środowisk, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji zadań w dużej mierze będzie zależała od instytucji zarządzającej jej wdrożeniem – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wdrażanie zapisów strategii nie może również odbywać się bez czynnego udziału i poparcia Rady Gminy. Działania Rady Gminy polegać powinny przede wszystkim na bardzo aktywnym udziale w pracach przygotowawczych i uchwalaniu kolejnych rocznych budżetów.

Skuteczne wdrażanie oraz monitoring strategii wymaga gromadzenia i analizy odpowiednich informacji zgodnie z przyjętymi założeniami, które pozwolą reagować na zmiany zachodzące w otoczeniu, gdyż mogą one wymuszać konieczność modyfikacji celów zawartych w

opracowanej strategii, a także sposobów ich realizacji. W tym celu wskazane jest powołanie komisji ds. realizacji i monitoringu strategii, w skład której powinny wchodzić osoby zaangażowane w realizację zadań wyznaczonych w strategii tj. Wójt, Przewodniczący Rady Gminy, Sekretarz Gminy, Dyrektorzy Szkół i Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Strategia jest dokumentem otwartym i wraz z upływem czasu zmiany potrzeb i możliwości będą wymagać uaktualniania zgodnie z potrzebami społecznymi.

Dla zapewnienia efektywnego wdrażania zapisów strategii należy podjąć następujące działania:

- organizowanie spotkań z mieszkańcami gminy
- aktywna współpraca z sąsiednimi gminami, powiatowym urzędem pracy, starostwem powiatowym i organizacjami pożytku publicznego
- aktualizacja strategii dokonywana w razie konieczności, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy Giby
Cezary Jan Czarniewski

